

III kadencja

Pan
Maciej Płażyński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. oraz art. 29 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o zakładach opieki zdrowotnej.

Do reprezentowania wnioskodawców upoważniamy posła Władysława Szkopa.

(-) Władysław Adamski; (-) Anna Bańkowska; (-) Barbara Blida; (-) Józef Błaszczyk; (-) Andrzej Brachmański; (-) Stanisław Brzózka; (-) Władysław Bułka; (-) Jan Byra; (-) Krystyna Cencek; (-) Jan Chojnacki; (-) Danuta Ciborowska; (-) Wiesław Ciesielski; (-) Bronisław Cieślak; (-) Włodzimierz Cimoszewicz; (-) Marian Cycoń; (-) Grzegorz Cygonik; (-) Mieczysław Czerniawski; (-) Jerzy Dziewulski; (-) Czesław Fiedorowicz; (-) Maria Gajecka-Bożek; (-) Jerzy Godzik; (-) Danuta Grabowska; (-) Grzegorz Gruszka; (-) Ryszard Hayn; (-) Krystyna Herman; (-) Stanisław Janas; (-) Zbigniew Janas; (-) Paweł Jankiewicz; (-) Teresa Jaształ; (-) Seweryn Jurgielaniec; (-) Seweryn Kaczmarek; (-) Stanisław Kalemba; (-) Józef Kaleta; (-) Jan Kochanowski; (-) Bronisława Kowalska; (-) Jan Król; (-) Olga Krzyżanowska; (-) Zbigniew Leraczyk; (-) Bogdan Lewandowski;

(-) Marek Lewandowski; (-) Piotr Lewandowski; (-) Bogusław Liberadzki;
(-) Wit Majewski; (-) Stanisław Masternak; (-) Piotr Mischuk; (-) Alicja
Murynowicz; (-) Szymon Józef Niemiec; (-) Wacław Olak; (-) Marek
Olewiński; (-) Ryszard Andrzej Ostrowski; (-) Alfred Owoc; (-) Agnieszka
Pasternak; (-) Stanisław Pawlak; (-) Waldemar Pawlak; (-) Tadeusz Pawlus;
(-) Jacek Piechota; (-) Katarzyna Maria Piekarska; (-) Mirosław Pietrewicz;
(-) Józef Jerzy Pilarczyk; (-) Andrzej Piłat; (-) Lesław Podkański;
(-) Zdzisław Podkański; (-) Czesław Pogoda; (-) Maciej Poręba;
(-) Franciszek Potulski; (-) Sylwia Pusz; (-) Włodzimierz Puzyna;
(-) Elżbieta Radziszewska; (-) Władysław Rak; (-) Jan Rzymełka;
(-) Kazimierz Sas; (-) Grzegorz Schetyna; (-) Czesław Siekierski;
(-) Izabella Sierakowska; (-) Andrzej Skorulski; (-) Joanna Sosnowska;
(-) Roman Sroczyński; (-) Ryszard Stanibuła; (-) Stanisław Stec;
(-) Władysław Stępień; (-) Cezary Stryjak; (-) Mirosław Swoszowski;
(-) Jan Syczewski; (-) Andrzej Szarawarski; (-) Władysław Szkop;
(-) Elżbieta Szparaga; (-) Lech Szymańczyk; (-) Jan Szymański;
(-) Tadeusz Tomaszewski; (-) Ryszard Ulicki; (-) Adam Wędrychowicz;
(-) Jerzy Wierchowicz; (-) Andrzej Wojtyła; (-) Jan Wyrowiński; (-) Jerzy
Grzegorz Zając; (-) Ryszard Zbrzyzny; (-) Tadeusz Jacek Zieliński;
(-) Andrzej Żelazowski; (-) Stanisław Żelichowski.

Ustawa
z dnia ..... 2000r.
o zmianie ustawy o zakładach opieki zdrowotnej

Art. 1.

W ustawie z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. z 1991 r. Nr 91, poz. 408, z 1992r Nr 63, poz. 315, z 1994 r. Nr 121, poz. 591, z 1995 r. Nr 138, poz. 682, z 1996r. Nr 24, poz. 110, z 1997 r. Nr 104, poz. 661, Nr 121, poz. 769 i Nr 158, poz. 1041, z 1998r. Nr 106, poz. 668, Nr 117, poz. 756 i Nr 162, poz. 1115 , z 1999r. Nr 28, poz. 255 i 256, Nr 84, poz. 939 oraz z 2000r. Nr 3, poz. 28, Nr 12, poz. 136) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Zakład opieki zdrowotnej, o którym mowa w art. 1 ust.2 pkt. 2 powinien w swojej nazwie zawierać przymiotnik „kliniczny”,

2) w art. 6 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia algorytm podziału dotacji dla państwowych uczelni medycznych i państwowych uczelni prowadzących działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych uwzględniając liczbę kształconych studentów medycyny oraz koszt realizacji procedur medycznych, wymaganych programem nauczania”.

3) w art. 8:

a) w ust. 1 po pkt. 3. dodaje się pkt. 3a w brzmieniu:

„3a. Państwową uczelnię medyczną lub państwową uczelnię prowadzącą działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych”.

b) w ust. 2 skreśla się dwukropek i pkt. 1 a po wyrazie „przez” dodaje się „organ o którym mowa w ust. 1 pkt. 1- 3a”.

c) skreśla się ust. 3 a.

- 4) w art. 12 ust. 4 skreśla się wyrazy „oraz ust. 2 pkt. 2”.
- 5) w art. 36:
  - a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1,
  - b) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„ 2. Publiczny zakład opieki zdrowotnej, którego organem założycielskim jest państwowa uczelnia medyczna lub państwowa uczelnia prowadząca działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych, tworzy, przekształca, likwiduje w drodze uchwały senat właściwej uczelni na wniosek rektora”.
- 6) w art. 39 ust. 2 zdanie drugie skreśla się.
- 7) w art. 43:
  - a) w ust. 2 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się „z zastrzeżeniem 2a”.
  - b) dodaje się ust. 2 a w brzmieniu:

„2a. Projekt uchwały o likwidacji publicznego zakładu opieki zdrowotnej o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt. 3a, wymaga opinii Ministra Zdrowia a także sejmiku właściwego województwa”.
  - c) w ust. 3 liczby „1 i 2” zastępuje się odpowiednio „1 i 2a”.
- 8) skreśla się rozdział 2 a Szpitale kliniczne wraz z art. 43a; art. 43b; art. 43c; art. 43 d i art. 43 g .
- 9) w art. 43 f skreśla się „ szpitala klinicznego albo”
- 10) w art. 44 :
  - a) zmienia się dotychczasową treść ust. 5 i wprowadza się następujące brzmienie:

„5. Z kierownikiem zakładu opieki zdrowotnej , o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt. 3 a nawiązuje stosunek pracy albo zawiera umowę cywilnoprawną rektor właściwej państwowej uczelni,
  - b) skreśla się ust. 6

- 11) w art. 44a :
- a) w ust. 1 pkt. 1 skreśla się „oraz kierownika szpitala klinicznego”,
  - b) w ust. 2a kropkę na końcu zdania zastępuje się przecinkiem i dodaje się „na zasadach określonych w statucie uczelni „
- 12) w art. 44c zmienia się dotychczasową treść w ten sposób, że dodaje się ust. 1 i ust. 2 w brzmieniu:
- a) „1. W zakładzie opieki zdrowotnej określonymi w art. 8 ust. 1 pkt. 3 a, skład rady społecznej, zadania, czas trwania kadencji oraz okoliczność odwołania członków rady przed upływem kadencji ustala się w statucie zakładu opieki zdrowotnej, senat właściwej państwowej uczelni”,
  - b) „2. Radę Społeczną powołuje, odwołuje oraz zwołuje jej pierwsze posiedzenie rektor właściwej państwowej uczelni.
- 13) w art. 53a ust.2 po wyrazie „terytorialnego”, dodaje się „lub własnością państwowej uczelni medycznej albo państwowej uczelni prowadzącej działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych”,
- 14) w art. 56 ust. 2 po wyrazie „komunalnego”, dodaje się „lub mienia państwowej uczelni medycznej albo państwowej uczelni prowadzącej działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych”.
- 15) w art. 60:
- a) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:
„4a. Postanowienia art. 2-4 nie dotyczą samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej określonego w art. 8 ust. 1 pkt. 3a”.
  - b) po ust. 4a dodaje się ustęp 4b w brzmieniu:
„Uchwała organu, który utworzył zakład opieki zdrowotnej o likwidacji winna zawierać:
    1. określenie zakładu podlegającego likwidacji;
    2. oznaczenie dnia otwarcia likwidacji;

3. określenie sposobu i trybu zadysponowania składnikami materialnymi i niematerialnymi;
  4. wskazanie podmiotu który przejmie prawa i obowiązki likwidowanego zakładu oraz określenie zakresu tych praw i zobowiązań;
  5. oznaczenie dnia zakończenia czynności likwidacyjnych,
- c) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:
- „5a. Postanowienia ust. 5 stosuje się odpowiednio do zakładu opieki zdrowotnej określonego w art. 8 ust. 1 pkt. 3a”.
- d) w ust. 6 po wyrazie „terytorialnego” dodaje się „lub odpowiednio państwowej uczelni medycznej albo państwowej uczelni prowadzącej działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych”.

Art. 2

W ustawie z dnia 12 września 1990r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 65, poz. 385 z 1992 r. Dz. U. Nr 54, poz. 254 i Nr 63, poz. 314, z 1994 roku Nr 1, poz. 3, Nr 43, poz. 163, Nr 105, poz. 509 i Nr 121, poz. 591 oraz z 1996r. Nr 5, poz. 34, Nr 24, poz. 110, z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 96, poz. 590, Nr 104, poz. 661, Nr 121, poz. 770, Nr 141, poz. 943 oraz z 1998 roku Nr 50, poz. 310, Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1115 i poz. 1118) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 49 w ust. 3 dodaje się pkt. 5 w brzmieniu:
„5. Podejmuje decyzje w sprawach zastrzeżonych do jego do jego kompetencji w odrębnych ustawach”.

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 3.

Dotychczasowe przepisy wykonawcze zachowują moc do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych, jeżeli nie są sprzeczne z niniejszą ustawą.

Art. 4.

Właściwe państwowe uczelnie medyczne oraz państwowe uczelnie prowadzące działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych stają się z mocy

prawa organem założycielskim szpitali klinicznych istniejących w dniu wejścia w życie ustawy.

Art. 5.

Państwowe uczelnie medyczne oraz państwowe uczelnie prowadzące działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych będące organem założycielskim zakładu opieki zdrowotnej o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 3a w terminie do 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy:

- 1) dostosowują brzmienia statutów i innych aktów normatywnych do zmian wprowadzonych niniejszą ustawą;
- 2) dokonają wpisu zakładu do rejestru, o którym mowa w art. 12;
- 3) dokonają zmiany w rejestrze publicznych zakładów opieki zdrowotnej o którym mowa w art. 35 b ust. 3;
- 4) powołają rady społeczne zakładów.

Art. 6.

Ustawa wchodzi w życie z dniem

UZASADNIENIE

W obecnie obowiązującym stanie prawnym organem założycielskim szpitali klinicznych jest Minister Zdrowia, który poprzez nadanie statutu określa podstawowe kierunki jego działania, zakres udzielanych świadczeń, powołuje radę społeczną oraz sprawuje nadzór nad realizacją zadań statutowych, dostępnością i poziomem udzielanych świadczeń, prawidłowością gospodarowania mieniem oraz gospodarkę finansową. Zmiana systemu finansowania w ochronie zdrowia w związku z wejściem w życie ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym spowodowała - przy takim modelu usytuowania szpitali klinicznych - zagrożenia dla realizacji przez państwowe uczelnie medyczne zadań naukowych i dydaktycznych w dziedzinie nauk medycznych. Główny cel istnienia szpitali klinicznych, jakim stosownie do art. 1 ust.2 pkt. 2 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej jest realizacja zadań dydaktycznych i badawczych w powiązaniu z udzielaniem świadczeń zdrowotnych i promocją zdrowia utracił w nowej rzeczywistości rynkowej priorytetowy charakter. Państwowe uczelnie medyczne zostały praktycznie pozbawione instrumentów prawnych, umożliwiających im wpływ na szeroko rozumianą działalność szpitali klinicznych, pomimo faktu, że to właśnie kadra nauczycieli akademickich, aparatura uczelni i sprzęt medyczny w istocie tworzą najcenniejszy kapitał szpitali klinicznych.

Ponad roczny okres funkcjonowania szpitali klinicznych jako samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej dla których organem założycielskim jest Minister Zdrowia ujawnił mankamenty tego rozwiązania, powodując konieczność nowelizacji ustawy w tym zakresie. W szczególności w skali całego kraju nie został skonsumowany zapis art. 43b ustawy o zoz, bowiem nie doszło do przekazania uprawnień Ministra Zdrowia rektorom właściwych uczelni i nadania statutów szpitalom przez rektorów (zatwierdzonych przez ministra). Również negocjowanie i zawieranie umów cywilnoprawnych o udostępnianie szpitala klinicznego na potrzeby wykonywania zadań

dydaktycznych i badawczych w powiązaniu z udzielaniem świadczeń zdrowotnych potwierdziło całkowitą rozbieżność realizacji głównego celu tych dwu podmiotów, który przecież z istoty swej jest im wspólny. Również fakt, że Minister Zdrowia jest organem założycielskim dla szpitali klinicznych w całej Polsce, sprawia że utrudniony jest proces szybkiego reagowania na konieczność zgłaszanych zmian np. w zakresie przekształceń własnościowych (opóźniony proces dokonywania niezbędnych zmian statutowych, poprzez brak decyzji o zatwierdzeniu zgłaszanych przez rady społeczne wniosków).

Przedłożony projekt nowelizacji ustawy o zakładach opieki zdrowotnej wprowadza zmianę polegającą na nadaniu uprawnienia do tworzenia publicznych zakładów opieki zdrowotnej o charakterze klinicznym przez państwowe uczelnie medyczne lub państwowe uczelnie prowadzące działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych. Takie usytuowanie zakładów opieki zdrowotnej o charakterze klinicznym daje największą gwarancję harmonijnego rozwoju tych podmiotów. Projekt nowelizacji pozwala zachować samodzielność szpitali klinicznych uzyskaną w roku 1998 i stwarza rozwiązania prawne umożliwiające uczelniom medycznym współdecydowanie o kształcie tych jednostek, czyniąc je jednocześnie odpowiedzialne za całokształt bytu prawnego zakładów opieki zdrowotnej o charakterze klinicznym zarówno w aspekcie medycznym, ekonomicznym jak i społecznym. Państwowe uczelnie medyczne są najbardziej zainteresowane wszechstronnym rozwojem i sukcesem tych zakładów, bowiem de facto implikuje on postęp nauk medycznych, czyli rozwój samych uczelni.

Przedłożony projekt ustawy nie powoduje skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów samorządów terytorialnych.

Przedłożony projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, dnia 14 lipca 2000 r.

Pan
Maciej Płażyński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia w sprawie zgodności projektu ustawy o zmianie ustawy
o zakładach opieki zdrowotnej oraz ustawy o szkolnictwie wyższym z
prawem Unii Europejskiej**

Na podstawie art. 31 ust. 7 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. - Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 1998 r. Nr 44, poz. 618 z późniejszymi zmianami), sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Przedmiotem proponowanej zmiany ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. z 1991 r. nr 91, poz. 408, ze zm.) oraz ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 1990 r. nr 65, poz. 385, ze zm.) jest nadanie uprawnień do tworzenia publicznych zakładów opieki zdrowotnej o charakterze klinicznym przez państwowe uczelnie medyczne lub państwowe uczelnie prowadzące działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych.

2. Stan prawa wspólnotowego w materii objętej projektem

Prawo wspólnotowe nie reguluje kwestii zawartych w przedłożonym projekcie ustawy o zmianie ustawy o zakładach opieki zdrowotnej oraz ustawy o szkolnictwie wyższym.

3. Układ Europejski

W Układzie ustanawiającym stowarzyszenie między Rzeczpospolitą Polską z jednej strony a Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi z drugiej strony (Układ Europejski) nie ma postanowień odnoszących się do zagadnień będących przedmiotem projektu ustawy.

4. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa wspólnotowego i postanowień Układu Europejskiego

W prawie wspólnotowym i Układzie Europejskim nie ma przepisów z zakresu regulacji przedstawionego projektu.

5. Konkluzja

Omawiany projekt zmiany ustawy o zakładach opieki zdrowotnej oraz ustawy o szkolnictwie wyższym nie jest objęty zakresem obowiązującego prawa wspólnotowego i obowiązkiem dostosowawczym wynikającym z Układu Europejskiego.

Opracował: Zespół Integracji Europejskiej

Akceptował: Dyrektor Biura Studiów i Ekspertyz

Wiesław Staśkiewicz

Deskryptory bazy REX: Unia Europejska, ochrona zdrowia, szkolnictwo wyższe